

ת"פ 65938/12/21 - מדינת ישראל נגד ש' א'

בית משפט השלום בראשון לציון
ת"פ 65938-12-21 מדינת ישראל נ' א'

בפני	כבוד השופטת הבכירה, טל אוסטפלד נאוי
המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשמת	ש' א'

ב"כ המאשימה- עו"ד מודיש ארדני, שלוחת תביעות ראשון לציון

ב"כ הנאשמת- עו"ד אלעד גויגולד, סנגוריה ציבורית

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשמת הורשעה על פי הודאתה בעובדות כתב אישום מתוקן, בביצוע עבירה של **איומים**, עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 11.3.21 בשעה 09:30 או בסמוך לכך, התגלע ויכוח בין הנאשמת לאימה (להלן: "**המתלוננת**") זאת מאחר והנאשמת (כבת 19 באותה העת) שבה מבילוי בשעות הבוקר ולא הלכה ללימודיה בבית הספר התיכון. הנאשמת ביקשה לעזוב את הבית, המתלוננת ניסה למנוע ממנה לעשות כן, ונעלה את דלת הבית. אז, הדפה הנאשמת את המתלוננת, והמתלוננת קיללה את הנאשמת "זונה". בתגובה לכך, נטלה הנאשמת סכין מטבח והתקרבה עם הסכין לכיוונה של המתלוננת.

רישום פלילי

3. אין לחובת הנאשמת הרשעות קודמות בפלילים.

הסכמות הצדדים

4. הצדדים הסכימו כי שירות המבחן יערוך תסקיר בעניינה של הנאשמת, ולבקשת ההגנה תיבחן שאלת ביטול

עמוד 1

שירות המבחן

בעניינה של הנאשמת הוגשו שלושה תסקירים:

5. **מהתסקיר הראשון**, מיום 20.2.23, עלה כי הנאשמת כבת 20, רווקה, מתגוררת בבית אמה, יחד עם אחיה ואביה החורג ועובדת ברשת סופרמרקט בתפקיד סדרנית. הנאשמת מתמודדת עם לקות שמיעה שהתפתחה בשנות ילדותה ונעזרת כיום במכשיר שמיעה.

הנאשמת תארה את שנות ילדותה, הקשיים עימם התמודדה, המגורים בבית סבתה, והאלימות וההתעמרות שחוותה בבית הספר על רקע היותה לקוית שמיעה.

הנאשמת שיתפה בקשייה הנפשיים ומסרה כי היא לא גויסה לשירות צבאי על רקע מעורבותה בפלילים.

הנאשמת מסרה כי ברקע לביצוע העבירה, קיימה קשר זוגי עם בחור אותו הכירה ברשת החברתית, וחוותה במהלך הקשר אלימות פיזית ומינית מצדו. אמה, התנגדה לקשר זה וניסתה לעודד אותה לסיים אותו. הנאשמת הביעה חרטה על ביצוע העבירה ועל הפגיעה באמה, מסרה כי היא מבינה שהאם פעלה מתוך רצון לגונן עליה, מאז ביצוע העבירה חל שיפור ביחסיהן, היא השתלבה בטיפול רגשי בעידודה של אמה ופנתה לטיפול נפשי.

שירות המבחן שוחח עם המתלוננת-האם, אשר תיארה רגיעה במצבה של הנאשמת ומסרה כי הנאשמת מאוזנת יותר מבחינה רגשית, מתמידה בעבודתה ולא היו אירועי אלימות נוספים מאז ביצוע העבירה.

שירות המבחן התרשם כי הנאשמת זקוקה לטיפול שסייע לה בהתמודדות במישורים שונים בחייה, הנאשמת הביעה נכונות להשתלב בטיפול אך בפועל לא הגיעה לפגישות ושירות המבחן נתקל בקושי בשיתוף הפעולה מצדה. שירות המבחן שוחח עם המטפלת הנוכחית של הנאשמת, אך הסתבר כי זו מטפלת בשיטות אלטרנטיביות שאינן מהוות טיפול רגשי כמקובל.

שירות המבחן התרשם כי הנאשמת אינה בעלת דפוסים אלימים, אך נוכח קשייה של הנאשמת בשיתוף פעולה, לא בא שירות המבחן בהמלצה שיקומית בעניינה.

6. **בתסקיר השני** מיום 21.6.23, עדכן שירות המבחן כי ערך נסיונות חוזרים ונשנים לזמן את הנאשמת, ללא הצלחה. עם זאת, במהלך חודש מאי 2023 התייצבה הנאשמת במשרדי שירות המבחן, שבה וביטאה רצונה להתמקד בעבודתה, עלה כי היא מתקשה להתחייב להמשך קשר עם שירות המבחן אף לאחר מכן פנתה ליחידה לטיפול בנפגעות טראומה מינית והיא נרשמה ברשימת המתנה.

המתלוננת מסרה כי היא ממשיכה לעודד את הנאשמת לקדם את מצבה ודואגת לוודא כי היא ממלאת אחר הטיפול התרופתי לו היא זקוקה. עוד מסרה המתלוננת כי היא מוטרדת מבחירותיה של הנאשמת המצביות אותה בסיכון כדוגמת מקומות העבודה בהם עבדה ובחירותיה החברתיות.

שירות המבחן התרשם כי לאור הנכונות המילולית הראשונית לטיפול, אותה הביעה הנאשמת, חלה הפחתה בסיכון להישנות עבירות אלימות כלפי אמה. בנסיבות אלה המליץ שירות המבחן על הטלת צו מבחן למשך שנה. עם זאת, בהיעדר מסמכים המצביעים על נזק קונקרטי לא המליץ שירות המבחן על ביטול ההרשעה.

7. **בתסקיר השלישי** מיום 24.12.23, צוין כי הנאשמת התקשתה לשמור על קשר עם שירות המבחן, מסרה כי החלה לעבוד כמלצרית וזאת לאחר שפוטרה, על רקע המצב הבטחוני, מעבודתה כמחסנאית. עוד מסרה הנאשמת כי היא ממשיכה במעקב פסיכיאטרי וממשיכה ליטול את הטיפול התרופתי המומלץ.

באשר להפנייתה למרכז לנפגעי תקיפה מינית מסרה כי אינה רואה צורך בטיפול זה וכי היא חוששת מההשלכות הרגשיות של טיפול זה על מצבה הנפשי.

משיחה עם המתלוננת עלה כי הנאשמת התנהלה באופן מווסת ושללה אירועים חריגים לאורך תקופת הדחייה.

שירות המבחן התרשם מהקושי של הנאשמת לעמוד בקשר יציב איתו. עם זאת, העריך כי ההליך המשפטי מהווה גורם מדרבן עבור הנאשמת לשינוי ולשיתוף פעולה במעקב הפסיכיאטרי בו היא מצויה. כמו כן, העריך שירות המבחן כי חלה הפחתה בסיכון להישנות עבירות אלימות כלפי המתלוננת ומרגיעה שחלה במצבה.

בשקלול כלל הנתונים, המליץ שירות המבחן להעמיד את הנאשמת בצו מבחן למשך שנה ולבטל את ההרשעה, על אף שלא הוצגו מסמכים המצביעים על נזק קונקרטי ועל אף שאין בידי שירות המבחן להצביע על תכנית שיקום משמעותית, לבד מהמעקב.

טיעוני הצדדים לעונש

תמצית טיעוני המאשימה

8. המאשימה הפנתה לתסקירי שירות המבחן וציינה כי נוכח כלל הנסיבות יש להטיל על הנאשמת עונש מאסר מותנה לצד התחייבות להימנע מלבצע עבירות בעתיד, ולהותיר את ההרשעה על כנה. זאת, בשים לב לכך שלא הוצגו מסמכים המעידים על נזק קונקרטי ואף שירות המבחן עצמו לא הצביע על תוכנית שיקום משמעותית.

תמצית טיעוני ההגנה

9. מנגד ביקשה ההגנה לבטל את הרשעתה של הנאשמת. לשיטתה, נסיבות ביצוע העבירה מצביעות יותר מכל על נזקקות ומצוקה ולא דווקא על היבטים פליליים. ההגנה ציינה כי נאשמת אכן פעלה בצורה פסולה, אך מדובר

באירוע נקודתי עליו היא נותנת את הדין, ועל כן, ובהתחשב בכלל הנסיבות, יש להגמיש את הכללים ולבחון את מידתיות ההרשעה.

ההגנה הוסיפה כי מדובר בנאשמת צעירה מאוד, כבת 18 ומספר חודשים, המתמודדת מול קשיים במישורי החיים השונים, מדובר בעבירה ברף חומרה נמוך, ועל כן יש להורות על ביטול ההרשעה.

עוד הדגישה ההגנה כי הנאשמת זקוקה לשיקום ולטיפול תרופתי, כך שדי בצו המבחן כדי לבסס את המעקב אחר התקדמות ההליך הפסיכיאטרי ואת השתלבותה במסגרת המרכז לנפגעות תקיפה מינית.

ההגנה הפנתה לפסיקה לתמיכה בעתירתה והוסיפה את הודאתה של הנאשמת במיוחס לה, ההפחתה בסיכון להישנות עבירות, ועתרה להורות על ביטול הרשעתה של הנאשמת.

דברי הנאשמת

10. הנאשמת הביעה חרטה על מעשיה וציינה כי ההליך המשפטי משפיע עליה ומקשה עליה.

דין והכרעה

שאלת ההרשעה בדין

11. לאחר שנתתי דעתי לטיעוני הצדדים, נחה דעתי כי אין עסקינן במקרה המצדיק הימנעות מהרשעה. אנמק בקצרה.

12. כידוע, כלל יסוד הוא כי מי שנקבע כי ביצע עבירה פלילית-יורשע בדין, ורק נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן יכול שיביאו לתוצאה של סיום ההליכים ללא הרשעה. על עמדה זו חזר בית המשפט העליון פעמים רבות לאורך השנים, תוך הדגשה כי סיום ההליכים ללא הרשעה הנו בגדר חריג מצומצם בלבד. ראו למשל ע"פ 9150/08 מ"י נ' **ביטון** (23.7.09) שם נקבע כי:

"שורת הדין מחייבת כי מי שהובא לדין ונמצא אשם, יורשע בעבירות שיוחסו לו. זהו הכלל. הסמכות הנתונה לבית-המשפט להסתפק בהעמדת נאשם במבחן בלי להרשיעו בדין, יפה למקרים מיוחדים ויוצאי דופן. שימוש בסמכות הזאת כאשר אין צידוק ממשי להימנע מהרשעה מפרה את הכלל. בכך נפגעת גם שורת השוויון בפני החוק".

13. הכללים המנחים לבחינת סוגיית אי ההרשעה נקבעו בע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מ"י**, פד"י נב (3) 337 (להלן: **"הלכת כתב"**), ולפיהם:

"הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים...".

עמוד 4

14. בטרם אדון בטענת ההגנה לפיה הרשעה תפגע פגיעה חמורה בנאשמת, אזכיר כי אותה פגיעה פוטנציאלית בעתידה של הנאשמת אינה חזות הכל. ההיפך, נקודת המוצא חייבת להיות מעוגנת בטיב המעשים שבוצעו, בחומרה הכרוכה בהם, בערכים שנפגעו, במידת הפגיעה ובעצמתו של האינטרס הציבורי בדבר מיצוי הדין. רק אם, בשים לב למכלול שיקולים אלה, ניתן להשלים עם סיום ההליכים ללא הרשעה, יש מקום לבחון את מידת הפגיעה הצפויה בשיקומה של הנאשמת ולאזן בינה לבין יתר שיקולי הענישה.

15. בעניינינו, חומרת האירוע נובעת הינה בכך שהנאשמת איימה על אמה המתלוננת בהתנהגותה בכך שנטלה סכין המתלוננת על רקע רצונה של המתלוננת למנוע מהנאשמת לעזוב את הבית.

16. כאן, גם אם תמצי לומר כי האינטרס הציבורי מאפשר להימנע מהרשעה בדין, בהתחשב ברף החומרה של העבירה שאינו גבוה, אך בשל השימוש בסכין לא ניתן לומר כי הוא ברף חומרה נמוך, מאפייניה של הנאשמת, ובכלל זה התרשמותו החיובית של שירות המבחן, היעדר דפוסי התנהלות עברייניים והפחתה בסיכון להישנות אלימות, הרי שבעניינינו לא מתקיים התנאי השני שנקבע ב"הלכת כתב"- שעיקרו קיומו של נזק קונקרטי ופגיעה חמורה בשיקומה של הנאשמת. מאחר ומדובר בתנאים מצטברים, די באי קיומו של אחד, כדי להותיר את ההרשעה על כנה.

17. לא מצאתי כי הונחה תשתית ראייתית של ממש, כזו המעידה על פגיעה וודאית שעלולה להיגרם לנאשמת כתוצאה מהרשעתה.

18. באשר לטענת ההגנה לפיה "הלכת כתב" השתנתה והוגמשה וכיום יש לבחון את המידתיות ולנקוט בהגמשת הכללים, אבהיר כי אין דעתי כדעת ההגנה ואין זה המקרה בו ניתן להגמיש את הכללים עד כדי ביטול ההרשעה.

19. עיינתי בפסקי הדין אליהם הפנתה הגנה, ואולם אין הם מתאימים לעניינינו. למשל: במסגרת ע"פ 5457/22 **פלקה נ' מ"י** (19.12.22) מדובר היה בהסכמת הצדדים לביטול ההרשעה; במסגרת ע"פ 8215/16 **יצחק נ' מ"י** (29.3.17) בית המשפט העליון התייחס ל"הלכת כתב" ובחן את נסיבותיו של המערער בהתאם לאותה ההלכה, ובסופו של יום קבע כי הרשעה עלולה לפגוע בעתידו ושיקומו של המערער, ומטעם זה בוטלה ההרשעה; בעפ"ג (ב"ש) 27326-12-21 **קיזר נ' מ"י** (9.3.22), מדובר במי אשר הרשעה הייתה עשויה לפגוע בשיקומו, גם אם לא בתעסוקתו;

כל הנזכר לעיל מעלה כי "הלכת כתב" עומדת בעינה ויש לבחון את שאלת ביטול ההרשעה בהתאם לכללים שנקבעו בהלכה זו.

20. נוכח כל האמור, לא מצאתי לבטל את הרשעת הנאשמת בדין.

מתחם העונש ההולם

21. אבהיר כי בשים לב לכך שהמחלוקת בין הצדדים נסובה סביב שאלת ההרשעה לבדה, ובשים לב לכך שהצדדים לא טענו למתחם עונש הולם בהתאם לתיקון 113, וכן לאור עתירת המאשימה למאסר על תנאי והתחייבות, אתייחס בקצרה למתחם העונש ההולם.

22. הנאשמת במעשיה פגעה בערכים המוגנים וביניהם כבודה, ביטחונה האישי ושלוות נפשה של המתלוננת, בכך שנטלה סכין מטבח והתקרבה לכיוון אמה. לא ניתן להקל ראש בחומרת המעשים, אשר על אף היותם ספונטניים ולא מתוכננים, הרי שהם כוללים מרכיב סיכון בשל נטילת הסכין.

23. **בשים לב למכלול הנתונים והשיקולים שפורטו לעיל, אני סבורה כי מתחם העונש ההולם נע בין עונש מאסר על תנאי לבין 9 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.**

(ראו לעניין זה את ע"פ (מרכז) 11074-12-21 **עספור נ' מ"י** (8.5.22); ת"פ (שלום ק"ג) 49293-08-17 **מ"י נ' פלוני** (26.3.18); תפ (עכו) 4636-06-16 **מ"י נ' גנאים** (17.7.16)).

עונשה של הנאשמת

24. משנקבע מתחם הענישה ההולם ולא נמצא טעם לסטייה ממנו, יש לאתר את העונש המתאים לנאשמת בגדרו של המתחם, תוך מתן משקל למכלול הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, אלא נוגעות יותר לנאשמת עצמה.

25. בהקשר זה מצטברים בעניינה של הנאשמת מספר שיקולים מקלים. ראשית, יש להזכיר את תיקונו באופן משמעותי לקולה של כתב האישום ואת הודאתה של הנאשמת במיוחס לה בהזדמנות הראשונה. עוד יש לציין את החיסכון בהעדת העדים. כמו כן, ראוי להתחשב בנסיבותיה האישיות של הנאשמת כפי שעלו בטיעוני ההגנה ובתסקירי שירות המבחן. אזכיר בקצרה כי מדובר במי אשר גדלה בנסיבות חיים מורכבות והתמודדה לאורך השנים עם תחושת חריגות על רקע לקות שמיעה. שירות המבחן התרשם כי הנאשמת אינה בעלת דפוסים אלימים, ומתמודדת עם קשיים רבים, עם מצב נפשי מורכב, ומתקשה ביצירה וביסוס קשרים בינאישיים מיטביים.

26. עוד, אין לחובת הנאשמת הרשעות קודמות בפלילים, מאז ביצוע העבירות לא ביצעה עבירות נוספות וניכר כי ההליך הפלילי מהווה גורם מרתיע עבורה. עוד נראה כי ההליך המשפטי מהווה עבור הנאשמת גורם מדרבן לשינוי ולשיתוף פעולה במעקב הפסיכיאטרי וחלה הפחתה בסיכון להישנות עבירות אלימות כלפי המתלוננת ורגיעה במצבה של הנאשמת.

27. הנה כי כן, לאור נסיבותיה הייחודיות של הנאשמת ובשים לב להמלצה החיובית של שירות המבחן, יש להעמיד את עונשה ברף התחתון של מתחם העונש ההולם.

סוף דבר

28. לאור האמור, הנני גוזרת על הנאשמת את העונשים הבאים:

א. מאסר לתקופה של חודשיים וזאת על תנאי למשך שנתיים, והתנאי הוא שלא תעבור את העבירה בה הורשעה.

ב. הנאשמת תצהיר ותתחייב כי היא ותעבור במשך שנתיים מהיום את העבירה בה הורשעה, תשלם את הסך של 1500 ₪. לא תצהיר, תאסר למשך 7 ימים.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ו שבט תשפ"ד, 05 פברואר 2024, בנוכחות הנאשמת וב"כ הצדדים.

/